O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"
Samarqand iqtisodiyot va
servis instituti rektori
M.E. Po'latov
2024 yil "28" 08

Ro'yxatga olindi: №
2024 yil "29" 08

INVESTITSIYALAR TAHLILI

FANI BO'YICHA

O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 400 000 – Biznes, boshqaruv va huquq

Ta'lim sohasi: 410 000 – Biznes va boshqaruv

Ta'lim yo'nalishi: 60310100 – Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

SAMARQAND – 2024

Fan/modul kodi INVANA26	O'quv yili 2024 - 2025	Semestr 5	Kreditlar 6
Fan/modul turi	Ta'lim tili O'zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 6
1 Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
Investitsiyalar tahlili	28	152	180

2 I. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarga investitsiyaning mohiyati, turlari va ularning tasnifi, investitsiya loyihasining mazmuni, kontseptsiyasi va turlari, investitsiyalarni iqtisodiy baholash, investitsiya loyihalarini tahlil qilish yo'nalishlari, investitsion loyihaning risklari bo'yicha chuqur nazariy va amaliy bilimlar berish hamda ularni amaliyotda tatbiq etish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat.

Fanning vazifasi – talabalar uchun investitsiyaning kelib chiqishi va zarurligi, mohiyati, turlari va ularning tasnifi, investitsiya loyihasining mazmuni, kontseptsiyasi va turlari, investitsiyalarni iqtisodiy baholash, investitsiya loyihalarini tahlil qilish yo'nalishlari, investitsion loyihaning risklari xususidagi nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalarni o'rganish hamda ahamiyatini ochib berish.

3 II. ASOSIY NAZARIY QISM (MA'RUZA MASHG'ULOTLARI)

1-mavzu: "Investitsiya" tushunchasi, ularning mohiyati, tasnifi, tuzilishi va investitsiya loyihalari mazmuni

Investitsiyalarning mohiyati, tasnifi, turlari va tuzilishi. Investitsiyaning mohiyati va ta'rifi. Investitsiyalar turlari va ularning tasnifi. "Investitsiya" tushunchasi va investitsiya loyihalari. "Investitsiya" tushunchasi. Investitsiyalar tasnifi. Investitsion loyiha. Loyiha tasnifi. Investitsion loyihalar turlari. Investitsion loyihani moliyalashtirish manbalari. O'z va qarzga olingan investitsiya manbalari. Investitsion loyihani moliyalashtirish manbalarini jalb qilish usullari. Investitsiya loyihasining mazmuni va tashkil etilishi. Investitsion loyihalar kontseptsiyasi va turlari. Investitsion rejalashtirish ishtirokchilari. Investitsion loyiha bo'yicha ishlarning asosiy bosqichlari va turlari.

2-mavzu. Investistiyalar tahlili bilan bog'liq iqtisodiy konstepstiyalar

Tavakkal xavfi darajasiga ko'ra real aktivlarga qilingan investistiyalarning tasniflanishi. Investitsiya: mohiyati, asosiy turlari va tarkibi. Makroiqtisod va investitsiyalar aloqadorligi. Makroiqtisodiy nazariyada investistiyalarning

talqini. Jamg'armalar va investistiyalar. Foiz stavkasi. Kutilayotgan sof foyda normasi. Inflyastiya. To'lov balansi va almashinuv kursi. O'zbekiston Respublikasida investistiya siyosatining asosiy yo'nalishlari. Investistiyaga talab va taklif tahlili. Bozor muvozanati. Iste'molchining xatti-harakati. Talab funkstiyasi. Daromadlar yaratish va korxona xarajatlari. Foydani maksimallashtirish. Xarajatlar egri chizig'i. Noaniqlik sharoitidagi investistiyalar. Loyiha tahlilida valyuta tushumlari va chiqimlari hamda ularni xisobga olish. Moliyaviy investitsiyalarni amalga oshirish xususiyatlari. Boshqaruv hisoboti, loyihalarni moliyalashtirish, mikroiqtisodiyot va makroiqtisodiyot fanlari bilan bog'liqligi. Investitsiyalarning iqtisodiyotni rivojlantirishdagi roli.

3-mavzu. Investistiyalar tahlili konstepstiyasi

Loyiha va uning asosiy komponentlari. Loyiha konstepstiyasi, uning kuch-g'ayratini yo'naltiruvchi tizimni yaratishda hamda tanlangan maqsadga erishish uchun zarur bo'lgan resurslarni moliyalashtirishdagi roli; Loyihalarning klassifikatsiyasi. Loyiha hayot davrining asosiy bosqichlari. Loyiha muhiti (institustional (tashkiliy), ichki va tashqi, siyosiy va iqtisodiy muhit), loyihani portfelli boshqarishning asosiy konstepstiyalari va davlat investistiya dasturlari. Loyiha obyektlari va subyektlari. Loyihaning hayot stikli. Loyihani taqdim etishda asosiy e'tibor qaratilishi lozim bo'lgan sohalar: uzoq muddatlilik, ishsizlikni tugatish, aholi daromadlarini oshirishga yo'naltirilganlik, tenglikni ta'minlash, atrof muhit muhofazasi, jinsiy diskriminastiyaga yo'l qo'ymaslik, mahalliy aholi mentaliteti, loyihaning iqtisodiy, moliyaviy, texnik, ijtimoiy va institustional nuqtai nazardan yashovchanligi.

4-mavzu. Investistiya loyihalarini tayyorlash

Investitsiya loyihalarini tayyorlash tushunchasi. Investitsiya loyihalari hujjatlarini tayyorlash bosqichlari. Tayyorlov bosqichi vazifalari. Loyiha g'oyasi, konstepstiyasi, texnik iqtisodiy asosnomasi. Tayyorlov bosqichidagi faoliyatning asosiy vazifalari va turlari; ishlab chiqish va tahlil. Loyihani ishlab chiqishning asosiy prinstiplari (samaralilik, intensivlik, ishonchlilik, yashovchanlik, soddalik, boshqaruvchanlik); loyihani ishlab chiqish va loyihasiz vaziyat bilan taqqoslash. Investitsiya imkoniyatlarini qidirishni tashkil qilish. Investitsion loyiha maqsadi. Investitsion fikrlarning shakllanishi. Investitsion loyihaning hayotiy siklga egaligi. Investitsion loyihaning fazalari.

Loyihani ishlab chiqish bosqichidagi vazifalar: loyiha maqsadini aniqlash, loyiha maqsadi va vazifalariga nisbatan qo'llaniladigan miqdoriy ko'rsatkichlarni aniqlash, loyiha sohasini, maydonini yoki joylashish o'rnini aniqlash, loyihadan manfaat ko'ruvchi potenstial shaxslarni, shuningdek loyihani amalga oshirish natijasi ta'sir etadigan aholi guruhini, loyihada ishtirok etuvchi korxonalarni aniqlash, loyiha komponentlarini aniqlash va ishlab chiqish, texnologiyalarni tanlash; loyihaning natijalarini aniqlash, loyiha bo'yicha faoliyat grafigini tuzish; loyihaning tashkiliy strukturasini va

boshqaruv mexanizmi bo'yicha takliflarni ishlab chiqish; loyiha monitoring tizimini yaratish; bilvosita va bevosita xarajatlarni aniqlash va monitiring qilish.

5-mavzu. Investistiya loyihalarini moliyaviy-iqtisodiy baholashning metodologik asoslari

Investitsiya loyihalarini tanlashda moliyaviy-iqtisodiy baholashning roli. Loyihani moliyaviy-iqtisodiy baholashdan kutilgan maqsad. Pulning vaqt o'tishi bilan qiymati o'zgarishi konstepstiyasining loyiha tahlili uchun ahamiyati, pul qiymatiga ta'sir etuvchi omillar: inflyastiya, foiz stavkasi va tavakkal xavfi, diskontlash konstepstiyasi va hisoblash usuli. Annuitetning kelgusi qiymati. Annuitetning joriy qiymati. Renta qiymati.

Loyihani amalga oshirish uchun zarur bo'ladigan resurslarga talabni hamda amalga oshirish natijalarini baholash. Tovarlarga va xizmatlarga bo'lgan talab hamda taklifni shuningdek raqobatni baholashda qo'llaniladigan konstepstiyalar, uslublar va atamalar, loyihaning talabga ta'siri va loyihaning bahoga ta'siri.

Loyiha bahosini aniqlash; investistiyalarni baholash uslublari; loyihalarni baholashning diskontlashga asoslangan uslublari; sof keltirilgan qiymat; investistiyalar rentabelligi; ichki foyda normasi.

6-mavzu. Investistiya loyihalarini moliyaviy – iqtisodiy baholashning asosiy usullari

Loyihalarni moliyaviy-iqtisodiy baholashning mohiyati va usullari. Investitsiya loyihalarini baholashga yondashuvlar. Investistiya moliyaviy-iqtisodiy baholashning pul tushumlarining diskontlashga asoslangan uslublari. Investistiya loyihalari va biznes rejalari. Investitsiya loyihalari samaradorligini baholashning mohiyati va ahamiyati. Loyihalarni baholash va samarali loyihalar. Investitsiya loyihalarni moliyaviy va iqtisodiy samaradorligini baholash mezonlari. Loyihalarni moliyalashtirish manbalari. Loyiha tahlilining marketing, buxgalteriya hisobi. Moliyaviy baholash, iqtisodiy baholash. Moliya menejmenti, strategik menejment, moliyaviy hisobotlar. Korxonani kredit olishdan oldingi holatini baholash. Investistiya loyihalarini baholash usullari va ularni amaliyotda qo'llanishi.

7-mavzu. Investistiya loyihasining biznes rejasi

Biznes rejaning tadbirkorlikdagi roli va ahamiyati. Biznes rejaning maqsadlari, turlari, ishlab chiqaruvchilari(yaratuvchilari). Biznes rejaning tarkibi. Maketing tadqiqoti, marketing plani. Biznesning boshqaruv tuzilmasi va kadrlar.Iqtisodiy rag'batlantirish tizimi. Biznes rejaning ishlab chiqarish texnologiyasi, ishlab chiqarish xarajatlari, ishlab chiqarish rejasi va ularni xisoblash usullari. Biznes rejaning moliyaviy plani va moliyaviy ko'rsatkichlarni xisoblash. Investistiya plani va kreditni qaytarish. Investistiya va ishlab chiqarishni prognozlash. Investistiya samaradorligini aniqlash. Biznes planning rezumesi.

8-mavzu. Raqobatlashuvchi investistiyalarni baholash

Raqobatlashuvchi investistiyalar haqida tushuncha. Bir-birini inkor etuvchi investistiya loyihalarini baholash. Muqobil investistiyalar. Investistiya loyihalarining amal qilish muddatlaridagi farqlar. Xarajatlarga ko'ra samaradorlikni baholash usuli. Uskunalarni ta'mirlash yoki almashtirish haqidagi qarorlarni asoslash. Xarajatlarni kamaytirish bo'yicha loyihalarni baholash.

9-mavzu. Investitsiya loyihalarini texnik tahlili

Texnik tahlilning maqsad va vazifalari, loyihani, uning resurslarini va qo'llanilayotgan texnologiyalarni tasarruf qilish, loyiha ko'lami. Texnik tahlil strukturasi. Texnologik jarayon sxemasi va texnik iqtisodiy tahlil.Ko'p komponentli loyihalar, mustaqil, bir-birini to'ldiruvchi, bir-birining o'rnini bosuvchi komponentlar, loyihaning joylashish o'rni tahlili, loyihaning texnologik paketi, moliyaviy xarajatlar mezonlari va cheklovchilari, xarajatlardagi o'zgarishlar, loyihalarni amalga oshirish bo'yicha ishlar grafigi. Ishlab chiqarish rejasi, loyihaning zararsizlik nuqtasi va uning tahlili.

10-mavzu. Investitsiya loyihalarini ekologik tahlili

Ekologik tahlilning maqsadi, vazifalari va xususiyati. Iqtisodiyotni barqaror rivojlantirish.Umumiy masalalar: potenstial, bevosita va bilvosita oqibatlar, mavjud ekologik vaziyat, atrof muhitni muhofaza qilishning minimal standartlari, atrof muhitni muhofaza qilish tizimlari, oldini oluvchi, yumshatuvchi va kompensastion choralar.Loyihaning ekologik xavfi (qaltisligi)ni tahlil etish va loyiha komponentlarini qayta ko'rib chiqishda loyihalardan manfaat ko'ruvchilar ishtiroki; loyihadan manfaat ko'rishi mumkin bo'lgan kishilar orasida atrof muhit holati to'g'risida ma'lumot berish. Atrof muxitni himoya qilishni moliyalashtirish. Ekologik zararlarni qoplab berish. Ekologiya uchun subsidiyalar.Ekologik tahlillarning investistiya qarorlarini qabul qilishga ta'siri.

11-mavzu. Investitsiya loyihalarini institutsional tahlili

Investistiya loyihasini ishlab chiqish jarayonida institustional tahlilning maqsadi va vazifalari. Institustional tahlilning asosiy ko'rsatkichlari. Tahlil qilinishi zarur bo'lgan asosiy muammolar: mavjud institutlarga baho berish; ularning kuchli va zaif tomonlarini aniqlash (inson, fizik, texnik, ma'muriy va boshqaruv jihatlari); qonunlar, qonuniy aktlar va siyosatni o'rganish; ularning loyihani amalga oshirishga ko'rsatishi mumkin bo'lgan ta'siriga baho berish.Mavjud institutlarning ish yuritish tartibi, ularning tashkiliy strukturasiga o'zgarishlar kiritish, resurslar bilan ta'minlash borasida takliflar kiritish; loyihalarni tayyorlash va amalga oshirishda ijtimoiy va xususiy sektorning nisbiy roli; tegishli agentliklar ichida shuningdek, bu agentliklar bilan markaziy va mahalliy hukumat o'rtasidagi muvofiqlashtirish va nazorat

qilish mexanizmi.Jahon banki loyihalarida institutstional tahlil tartibi va tajribasi.

12-mavzu. Investitsiya loyihalarini ijtimoiy tahlili

Ijtimoiy tahlilning maqsad va vazifalari. Ijtimoiy tahlilning mohiyati va tarkibiy qismlari. Ijtimoiy tahlilning asosiy ko'rsatkichlari. Loyihalarning maqsadli guruhi va mahalliy jamoa tavsifi; ijtimoiy - madaniy va demografik tavsiflar; ishlab chiqarish va ijtimoiy tashkilot; madaniy nuqtai nazardan loyihaning mos kelishi va aholining loyihani amalga oshirishda ishtirok etishga tayyorligi. Aholining ijtimoiy-madaniy va demografik xususiyatlari. Ijtimoiy strategiyani aniqlash. Investistiya loyihalarida ishtirok etish masalasi: tenglik, ishonchlilik. Loyiha va mahalliy madaniyat talablari. Maxsus dasturlar; ijtimoiy sug'urtalash tizimi, majburiy ko'chirish, loyiha doirasida o'tkazilayotgan tadbirlarda ayollarning roli.

13-mavzu. Investitsiya loyihalarini moliyaviy tahlili

Moliyaviy tahlilning maqsadi va vazifalari. Moliyaviy tahlilning mohiyati va turlari. Moliyaviy tahlilda qo'llaniladigan narxlar; narxlarning tebranishi; narxlar to'g'risidagi axborot manbalari; narxlarni prognoz qilish; ichki va jahon narxlari. Inflyastiya, moliyaviy tahlilda inflyastiya tushunchasi. Korxonani moliyaviy tahlili: firma yoki loyiha bazaviy tashkilotining «loyiha bilan» va «loyihasiz» vaziyatlardagi moliyaviy ahvoli; foyda va zararlar, mablag'g'lar harakati to'g'risida va balans hisobotlar tayyorlash; samaradorlik normasi va moliyaviy ko'rsatkichlarni hisoblash; inflyastiyani firmaning moliyaviy ahvoliga ta'siri. Moliyaviy rentabellilik tahlili. Moliyalashtirishga ehtiyoj tahlili. Moliyaviy tahlil va uning uslublari foyda va zarar hisoboti. Loyihani ekspluatatsiya qiluvchi tashkilotning moliyaviy tahlili. Loyihaning moliyaviy samaradorligini foyda balansi yordamida aniqlashning oddiy usuli. Pul tushumlari va xarajatlari prognozi. Moliyaviy tahlil; loyihaga sarf etiladigan xarajatlar va undan olinadigan daromadlarni aniqlash; xarajatlar va daromadlar oqimini prognoz qilish; xarajatlar va daromadlar tahlili, minimal xarajatlar tahlili, xarajatlar samaradorligi, boshqa tahlillar vositasida olingan natijalarni izohlash.

14-mavzu. Investitsiya loyihalarini iqtisodiy tahlili

Iqtisodiy tahlil maqsad va vazifalari. Iqtisodiy tahlilning mohiyati. Iqtisodiy tahlilni moliyaviy tahlildan farqli jihatlari. Milliy iqtisod manfa'tlarining ustivorligi. Iqtisodiy tahlilda daromad va xarajatlar. Iqtisodiy va moliyaviy baholar. Iqtisodiy tahlilning yo'nalishlari. Loyihasiz va loyiha asosida rivojlanishni qiyosiy tahlili. Iqtisodiy tahlilda yashirin baholar. Bozor narxlari va muqobil qiymatlar; yashirin narxlar va almashinuv kursi. Manfatlar va xarajatlarni o'lchash uslublari va muammolari. Shartli tashqi savdo tovarlari, chegaraviy narxlar. Shartli notashqi savdo tovarlari; tashqi savdoga haqiqatda jalb qilinmagan shartli tashqi savdo tovarlari; shartli tashqi savdo

tovarlari uchun aylantirish (o'tkazish) koeffistientlari. Transport to'lovlari; soliqlar va subsidiyalar; kredit bitimlari.

15-mavzu. Investistiya loyihalarida tavakkalchilik xavfi tahlili

Investitsiya loyihalarida noaniqlik va qaltislikni tahlili. Investistiya loyihalarida tavakkalchilik xavfi. Tavakkal xavfi konstepstiyasi. Tavakkal xavfi klassifikastiyasi. Loyihani ishlab chiqish jarayonida tavakkal xavfini kamaytirish strategiyasi. Tavakkalchilik xavfiga baho berish.Tavakalchilik xavfini baholash usullari: ta'sirchanlik tahlili; kritik miqdorlar tahlili; «Yechimlar daraxti» uslubi. Monte Karlo imitastiyasi. Tavakkalchilik xavfini bosqichma-bosqich baholash usuli. Umumiy tavakkalchilik xavfi darajasi.

III. AMALIY MASHG'ULOTLARLAR BO'YICHA KO'RSATMA VA TAVSIYALAR

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. "Investitsiya" tushunchasi, ularning mohiyati, tasnifi, tuzilishi va investitsiya loyihalari mazmuni
2. Investistiyalar tahlili bilan bog'liq iqtisodiy konstepstiyalar
3. Investistiyalar tahlili konstepstiyasi
4. Investistiyalarni tayyorlash
5. Investistiyalarni moliyaviy-iqtisodiy baholashning metodologik asoslari
6. Investistiyalarni moliyaviy – iqtisodiy baholashning asosiy usullari
7. Investistiya loyihasining biznes rejasi
8. Raqobatlashuvchi investitsiyalarni baholash
9. Investitsiya loyihalarini texnik tahlili
10. Investitsiya loyihalarini ekologik tahlili
11. Investitsiya loyihalarini ijtimoiy tahlili
12. Investitsiya loyihalarini institustional tahlili
13. Investitsiya loyihalarini moliyaviy tahlili
14. Investitsiya loyihalarini iqtisodiy tahlili
15. Investistiya loyihalarida tavakkalchilik xavfi tahlili

IV. MUSTAQIL TA'LIM VA MUSTAQIL ISHLAR

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Loyiha boshqaruvi milliy agentligi va uning roli
2. Davlat investistiyalarni o'rta (3 yil) muddatga tuzilishini asoslari
3. Mamlakatimizni 2017-2021 yillardagi harakatlar strategiyasi va unda investistiyalarning roli.
4. O'zbekistonda amalga oshirilayotgan chet el Investistiyalar tahlili
5. Xalqaro moliya institutlarining O'zbekistonda amalga oshirgan Investistiyalar va ularni samaradorligi tahlili
6. Jahon moliyaviy-iqtisodiy inqirozi sharoitida chet el investistiyalarini O'zbekiston iqtisodiyotiga jalb etish yo'llari

	7. Investistiyalarning turli mezonlari 8. Oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqaruvchi korxonalarining investistiya loyihasi 9. Umumiy ovqatlanish korxonalarining investistiya loyihasi 10. Transport korxonasining investistiya loyihasi 11. Internet klub xizmatining investistiya loyihasi 12. Turistik firmalarning investistiyalar 13. Noan'anaviy energiya ishlab chiqarish korxonalarining investistiya loyihasi 14. Agrofirmaning investistiya loyihasi 15. Fermer xo'jaligining biznes rejasi 16. Xususiy xizmat ko'rsatish korxonalarining biznes rejasi 17. Farmastevtika korxonalarining biznes rejasi 18. O'zbekistonda o'tkazilayotgan investistiya siyosatining yo'nalishlpari. 19. Xorijiy investistiyalarning jalb qilish uslublari. 20. Qurilish korxonalarining biznes rejasi 21. Hududlarni ichimlik suvi bilan ta'minlash loyihalari 22. Hudud ekologiyasini yaxshilashga qaratilgan loyihalar 23. Hududda transport va kommunikastiyani takomillashtirish loyihalari 24. Ijtimoiy loyihalarni monitoring qilish va nazorat 25. O'zbekiston Respublikasining investistiya siyosati 26. Davlat investistiya dasturi doirasidagi Investistiyalar 27. Biznes reja 28. Pul oqimi va uning vaqtdagi qiymati 29. Investistiyalar samaradorligini baholashning diskont usullari 30. Loyihani amalga oshiruvchi korxonaning moliyaviy tahlili 31. Investistiyalarda risk va noaniqlik tahlili 32. Risklarni baholash usullari (Monte Karlo, echimlar daraxti, Bernulli, ko'p omilli usul) 33. Investistiyalarni moliyalashtirish manbalari 34. Loyihalarning asosiy elementlari 35. Loyihalarning asosiy xususiyatlari 36. Loyiha tahlilining mohiyati 37. Investistiyalar hujjatlarini tayyorlash bosqichlari 38. Investistiya oldi bosqichining asosiy vazifalari 39. Investistiya konstepstiyalarini izlab topish uchun asos bo'luvchi shart-sharoitilar 40. Ko'p komponentli loyihalarda loyiha ko'lami Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.
4	**V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

	- investitsiya haqida tushuncha, investitsiyalarni loyihalashtirishning asosiy manbaalari to'g'risida ***tasavvurga ega bo'lishi***; - investitsiyaning turlari va shakllari; investitsiya faoliyatini muvofiqlashtirish usullari; investorlarning huquq va majburiyatlari; investitsiya muhiti va unga ta'sir etuvchi omillar; investitsiya dasturini shakllantirish va nazorat qilish tartibini; kapital qo'yilmalarni moliyalashtirish tartibini; kapital qurilishda loyihalashtirish va kapital qurilish ishlarini olib borish usullarini; lizing operatsiyalarini tashkil etish va lizing to'lovlari summasini aniqlashni; investitsiyalarni loyihaviy moliyalashtirish va investitsiya risklarini boshqarishni; venchurli moliyalashtirishda yuzaga keladigan innovatsion risklar ***bilishi va ulardan foydalana olishi;*** - investitsiyalarning iqtisodiy mazmuni, turlari, funksiyalari, ob'ektlari va sub'ektlari to'g'risida; xorijiy investitsiyalarning iqtisodiy mohiyati va iqtisodiyotga jalb qilishning ob'ektiv zarurligi to'g'risida; investitsiya faoliyatiga ta'sir etuvchi omillar to'g'risida; investitsiya siyosati, uning mazmuni va iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitidagi xususiyatlari hamda investitsiya faoliyatini muvofiqlashtirish to'g'risida; investitsiya faoliyatining qonuniy-me'yoriy bazasi to'g'risida; O'zbekiston Respublikasi Rivojlantirish davlat dasturi to'g'risida; kapital qurilish va "qurilish industriya"si to'g'risida; investitsiya risklari va ularni boshqarish yo'llari to'g'risida; investitsiya loyihalari samaradorligini baholash ***ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak.***
5	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • ma'ruzalar; • amaliy ishlarni bajarish va xulosalash; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • interfaol keys-stadilar; • blits-so'rov; • guruhlarda ishlash; • taqdimotlar namoyishi; • individual loyihalash; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
6	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar xaqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ish yoki testni topshirish.
7	**Asosiy adabiyotlar:** 1. Qosimov M.S. Investistiya loyihalar tahlili. Darslik. T.: Iqtisodiyot" 2019 y. 168 b. 2. Kasimov M.S. Abduvaliev A. Loyihalar tahlili. Kichik investistiya loyihalar.T: TDIU. 2018 yil. 112 b. 3. Qosimov M.S., Muhamedjanova G.Ya. Investitsiya loyihalar tahlili. Oquv qo'llanma. –T.: TDIU, 2011 yil. 212 bet. 4. Zaynalov J.R., Aliyeva S.S., Ruzibayeva N.X. va boshq. Investitsiya.

	Darslik. – T.: "Iqtisod-Moliya", 2020. – 480 b. 5. Ковалевская Н.Ю. Анализ инвестиционных проектов: учеб. пособие – Иркутск : Изд-во БГУ, 2018. – 118 с. 6. Кутаев Ш.К., Кутаева Р.А., Алиханова Р.А., Учебное пособие (курс лекций) – Махачкала: ДГУНХ, 2022г., 85с. **Qo'shimcha adabiyotlar:** 1. O'zbekiston Respublikasining "Investitsiyalar va investitsiya faoliyati to'g'risida"gi O'RQ 598-sonli qonuni. 25.12.2019 y. 2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Investitsiya va infratuzilma loyihalarini jadal amalga oshirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi 2018 yil 20 iyun, PQ-3794-sonli Qarori. 3. Nasirov E.I., Asamxodjayeva Sh.Sh. Investitsiya loyihalarini moliyalashtirish. Darslik. - T.: Iqtisod-moliya, 2020. 4. Сабирова Л.Ш., Носиров Э.И. Иностранные инвестиции: Учебное пособие. - Т.: Иқтисод-молия, 2016. – 150 с. 5. Bektemirov A., Ruzibayeva N.X., Azimova R.I. Investitsiya va innovatsiyalar. O'quv qo'llanma – Samarqand: SamDCHTI: 2022. – 520 b. 6. Атаева Л.Б. Анализ инвестиционных проектов: учебно-методическое пособие – Черкесск: БИЦ СевКавГГТА, 2017. – 32 с. **Axborot manbaalari:** 1. www.gov.uz - O'zbekiston Respublikasining hukumat portali. 2. www.lex.uz - O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi. 3. www.cbu.uz - O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki. 4. www.stat.uz. 5. www.buhgalt.ru. 6. www.ziyonet.uz. 7. www.books/bankir.ru.
8	Fan dasturi Samarqand iqtisodiyot va servis instituti O`quv uslubiy kengashining 2024-yil 29 avgustdagi 1-sonli yig`ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№)
9	**Fan/modul uchun ma'sul:** A.Bektemirov – SamISI, "Investitsiya va innovatsiyalar" kafedrasi mudiri, professor; G.T.Qarajanova – SamISI, "Investitsiya va innovatsiyalar" kafedrasi assistenti
10	**Taqrizchilar:** X.A.Qorjavova – SamDU dotsenti, PhD; D.M.Malikova – SamISI dotsenti v.b., PhD